

FORUNDERSØGELSE OVERORDNET VISION

LIFE IP NATUREMAN

LIFE16 IPE/DK/006

Subregion N30-7, herunder delområde Skals Å Vest

Natura 2000-område nr. 30: Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådale samt Skravad Bæk

Foto: Viborg Kommune

Viborg Kommune 2019

Indhold

Projektområdet generelt:.....	3
Oversigt:	3
<i>Delområdet Skals Vest:</i>	3
Kortlagt habitatnatur.....	4
<i>Delområdet Skals Vest:</i>	5
§ 3-natur	5
<i>Delområde Skals Vest:</i>	6
Vandløb og grøfter:	6
<i>Delområde Skals Vest:</i>	7
Andre forhold:	7
Adgang og publikumsfaciliteter:.....	8
Trusler mod områdets naturværdier:.....	8
Nuværende pleje:	9
Ejerstruktur:.....	10
<i>Delområde Skals Vest:</i>	10
<i>Delområde Hjarbæk Sydvest:</i>	12
Drift og driftshistorie:	12
Overordnet vision for området:	13
Indledende overvejelser vedr. de næste trin:	13
Interessentundersøgelse:	13
Botanisk forundersøgelse:.....	14
Hydrologisk forundersøgelse:.....	15
Relevante aktioner	15
Bilag:	16

Ansvarsfraskrivelse:

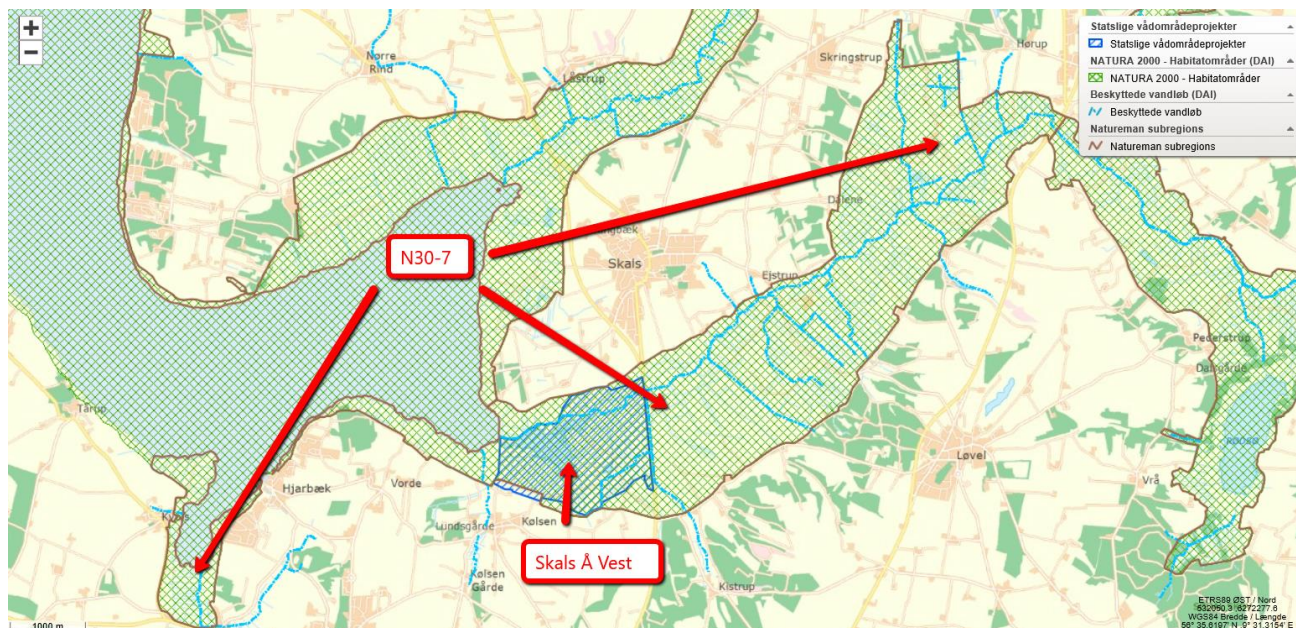
Oplysninger i denne rapport afspejler kun forfatterens holdning.
EU-Kommissionen er ikke ansvarlig for nogen brug af disse oplysninger.

Projektområdet generelt:

Oversigt:

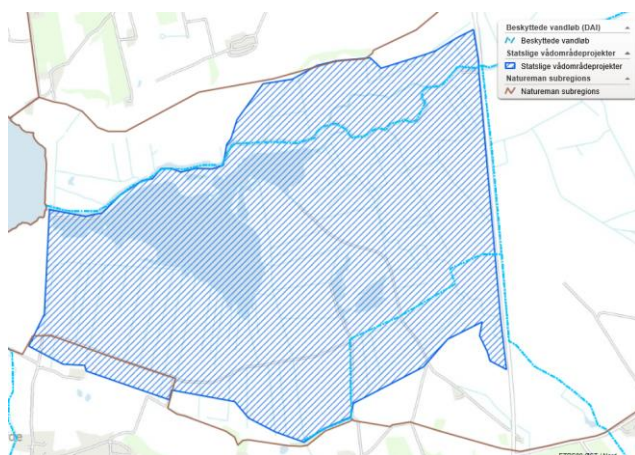
NATUREMAN sub-region N30-7 dækker hele den brede og åbne Skals Ådal fra rute 13 ved Løvel Bro vest på til udløbet i Hjarbæk Fjord og videre langs sydsiden af fjorden til Fiskbæk Ådal og Kvois Vig og udløbet af Fiskbæk Å – se kort 1 herunder og bilag.

Området er en del af N30: Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal samt Skravad Bæk (og fuglebeskyttelsesområde SPA 24 Hjarbæk Fjord og Simested Fjord).

Figur 1. Kortet viser et delområde af N30 (grøn skravering), som omfatter subregion N30-7 og det statslige vådområde Skals Å, nedre del (blå skravering) med delområdet Skals Å Vest. Vandløb er indtegnet med blå.

Delområdet Skals Vest:

Figur 1a. Kortet viser delområdet Skals Å Vest med det statslige vådområde (blå skravering). Beskyttede vandløb er indtegnet med blå.

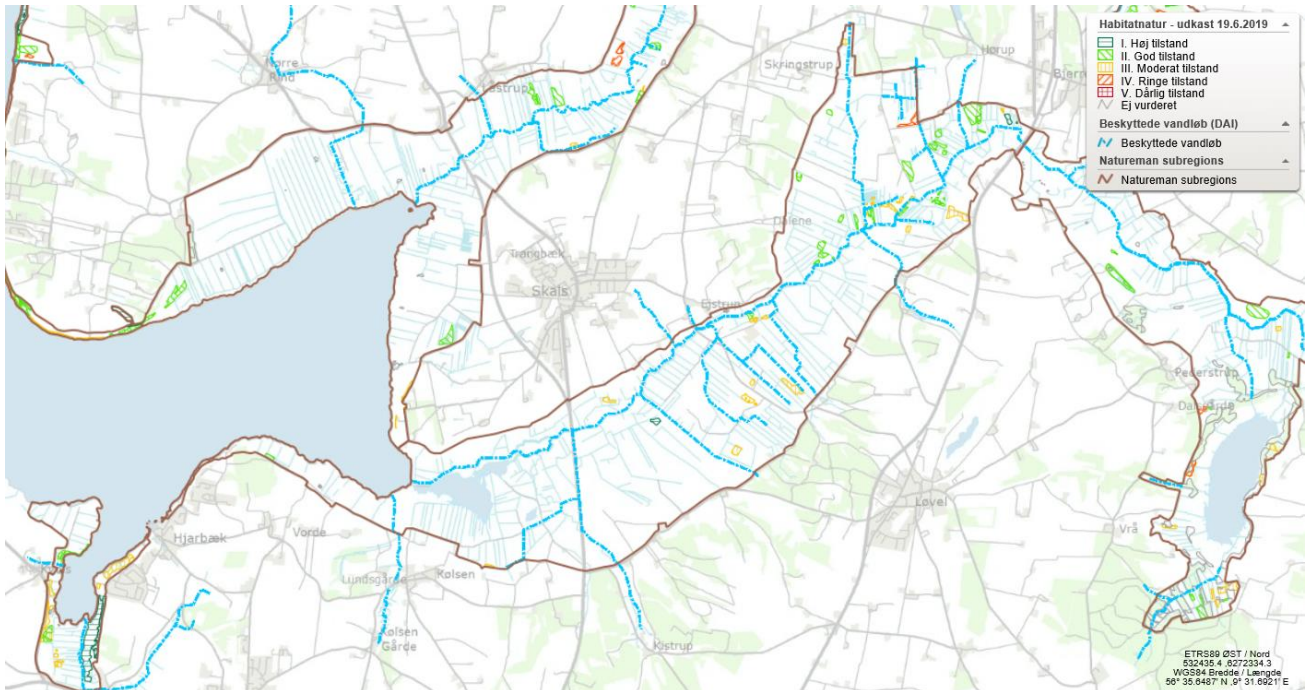
I denne subregion har delområdet Skals Å Vest i N30-7 været særligt undersøgt og er derfor beskrevet særskilt i denne rapport.

Delområdet ligger nær udløbet af Skals Å til Hjarbæk Fjord i Viborg Kommune – se kort 1 og kort 1a. Delområdet er stort set sammenfaldende med det statslige vådområdeprojekt Skals Å, nedre del¹. Projektområdet ligger i området fra Løgstørvej mod vest ud til Skals Ås udløb i Hjarbæk Fjord ved den gamle jernbanedæmning, dvs. de nedre ca. 2 km af Skals Å. Hovedparten af vådområdet omfatter ca. 215 ha syd for Skals Å inden for det nu nedlagte Kølsen-Havris pumpelag, der siden 1941 har afvandet engområdet. Nord for åen indgår ca. 30 ha.

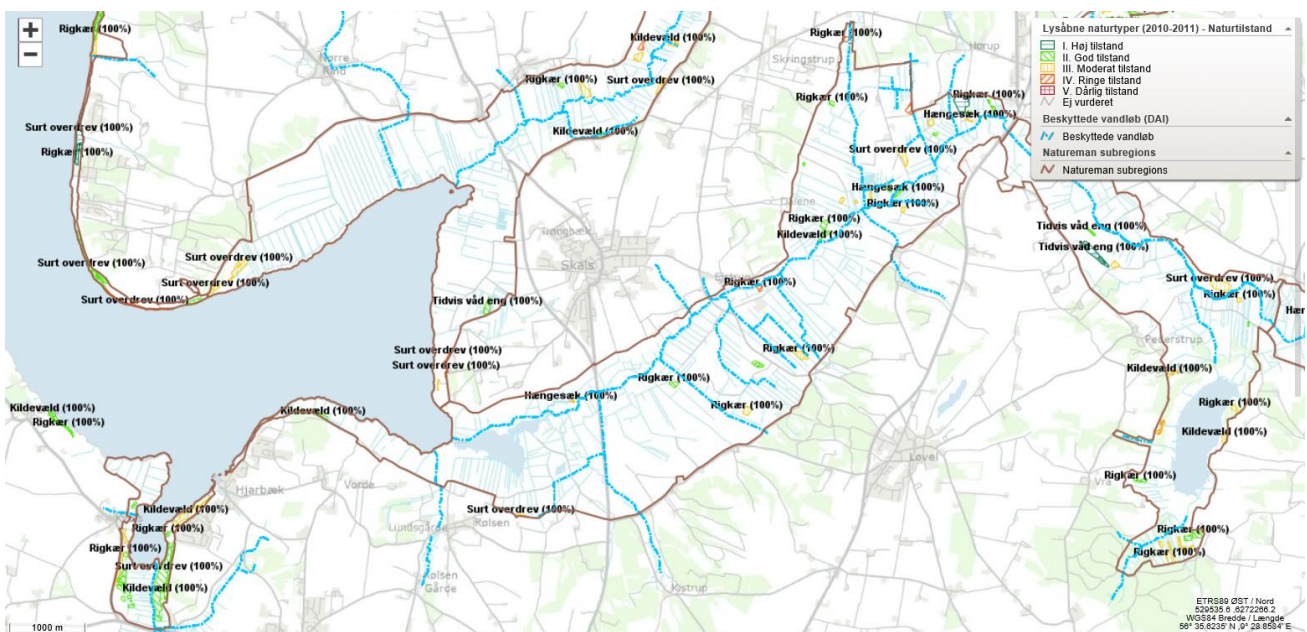
¹ <https://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/naturprojekter/skals-aa-nedre-del/>

Kortlagt habitatnatur:

I NOVANA er der samlet set inden for hele det store projektområde kun kortlagt relativt få arealer: I den vestlige del ved Kvals Vig op til Hjarbæk By er der dog kortlagt en del natur - ca. otte Riggær, to arealer med Surt Overdrev og ca. syv Kildevæld. Mellem Hjarbæk By og delområdet Skals Å Vest er der kun kortlagt ét Kildevæld. For delområdet Skals Å Vest se herunder (figur 2a og 3a). Mellem (øst for) Løgstørvej og Møllevej er der kun kortlagt to Riggær og en Tidvis våd eng. Nordøst for Møllevej til områdegrænsen ved rute 13 ved Løvel Bro er der kortlagt en del Riggær og enkelte arealer med Kildevæld, Surt Overdrev og Hængesæk. Se figur 2 (kortlægning 2018-2019) og figur 3 (kortlægning 2010-2011) herunder og bilag.

Figur 2: Kortlagt habitatnatur og tilstand (2019-udkast)

Figur 3: Kortlagt habitatnatur og tilstand (2010-11)

I perioden mellem de to kortlægninger er tilstanden for et større areal med Kildevæld og Surt overdrev ved Fiskbæk Å gået fra god til høj tilstand. Mellem (øst for) Løgstørvej og Møllevej er et Riggær ligeledes gået fra god til høj tilstand. Nordøst for Møllevej til områdegrænsen ved rute 13 ved Løvel Bro har tre Riggær fået en bedre tilstand. Nogle arealer med Surt Overdrev og Kildevæld har fået en bedre tilstand, mens andre har fået dårligere.

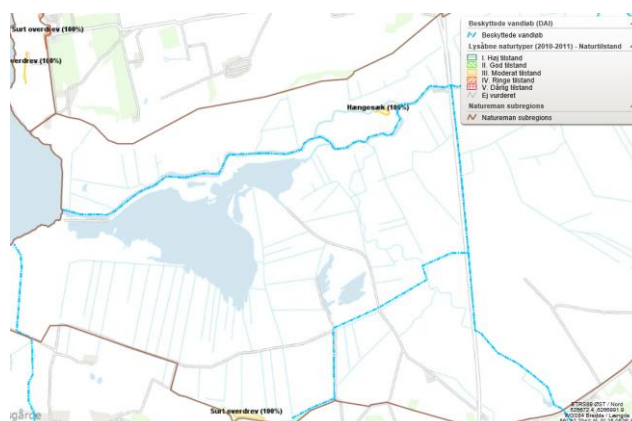
Der er spredt i området kortlagt 18 små næringsrige søer og 3 kransnålalge-søer. Tilstanden er vurderet for 4 søer. De fleste af søerne er kortlagte som levesteder for Stor vandsalamander. Der er i de åbne ådale ikke kortlagt skovnatur uden fredskovspligt. Der er kortlagt et levested for Rørdrum ved Nederhede. Der er registreret odder ved Løvel Bro og ved Skals Bro, og der er registreret kølleguldsmed to steder i Skals Ådal.

Delområdet Skals Vest:

I delområdet Skals Å Vest er der kun kortlagt 2 arealer – et Surt overdrev længst mod syd og en Hængesæk i den nordøstlige del af området. Begge var i moderat tilstand i 2010-11, det samme var arealet med Surt overdrev i 2019-udkastet.

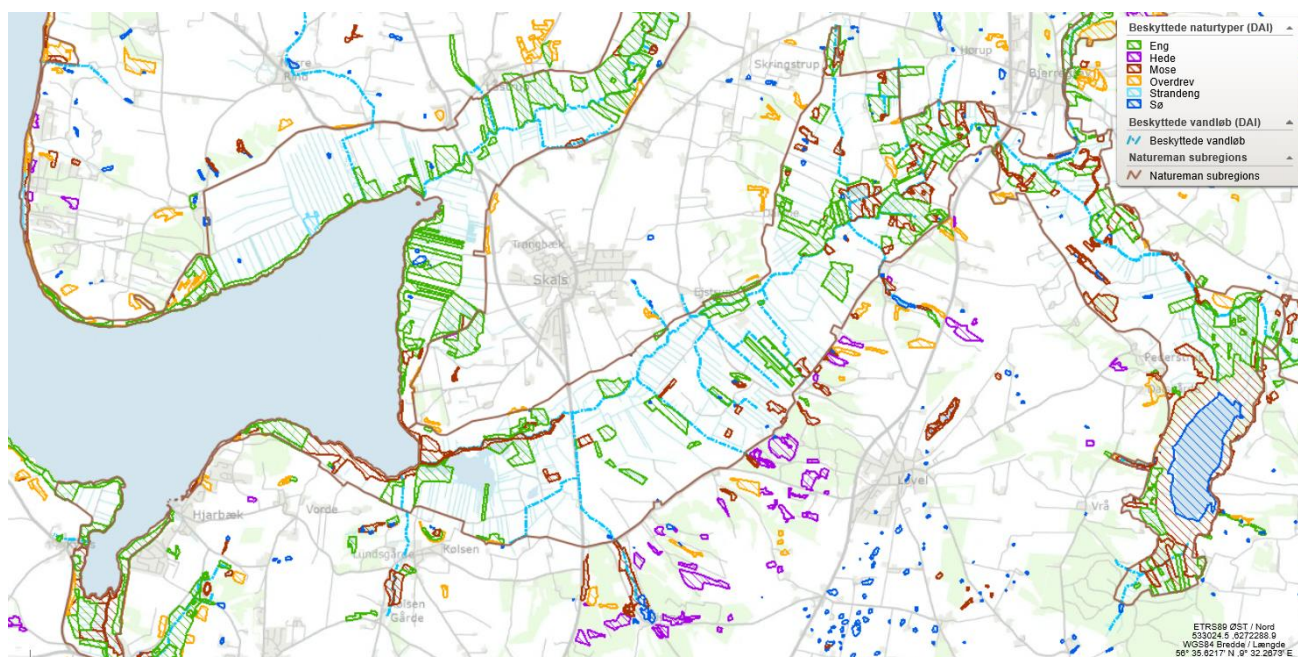
Figur 2a: Kortlagt habitatnatur og tilstand i Skals Vest (2019-udkast)

Figur 3a: Kortlagt habitatnatur og tilstand i Skals Vest (2010-11)

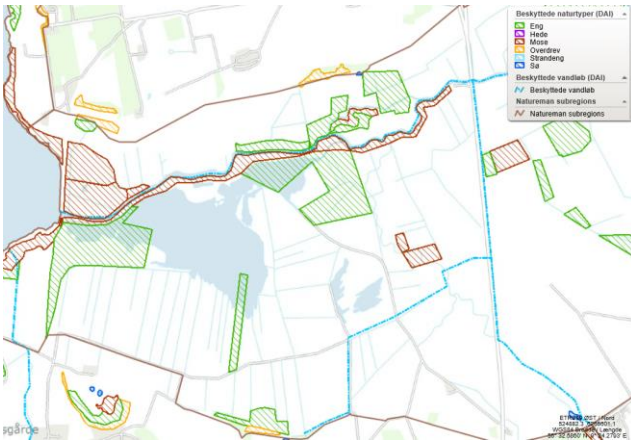
§ 3-natur:

En del af de vandløbs- og fjordnære arealer, især omkring Kvols Vig og vest for Løvel Bro, er registreret som § 3-natur, fortrinsvis Eng og til dels Mose, men også Overdrev og Sø. Der er ikke registreret Hede i subregionen. Se kort herunder og bilag.

Figur 4: Kortlagt § 3-natur: Brun markering: LIFE-IP-områdegrænser. Gul markering: Overdrev. Rød markering: Mose. Grøn markering: Eng. Blå markering: Sø. Lilla markering: Hede (ikke i N30-7). Habitatnaturtyperne indgår som en delmængde af § 3-naturtyperne.

Delområde Skals Vest:

Inden for delområde Skals Vest er der kun registreret arealer med Eng og Mose.

Figur 4a: Kortlagt § 3-natur Skals Vest. Brun markering: LIFE-IP-områdegrænser. Rød markering: Mose. Grøn markering: Eng. Habitatnaturtyperne indgår som en delmængde af § 3-naturtyperne.

Vandløb og grøfter:

Hovedvandløbet Skals Å hører til hovedvandopland 1.2 Limfjorden og er et offentligt, beskyttet vandløb. Vandløbet er type 3 (store vandløb), med en bredde på større end 10 meter og et svagt fald, der varierer fra 0,33 til 0,05 promille. Der findes 19 større tilløb. Vandløbet er omfattet af et regulativ fra 2001 (Viborg Amt og Nordjyllands Amt). Regulativet skulle have været revideret, men grundet politisk beslutning om at udsætte revisionen på baggrund af henvendelse fra lodsejerlauget er dette ikke sket endnu, og revisionen er udsat indtil det besluttet politisk at genoptage revisionen. Der er foretaget en opmåling af vandløbet i 2016.

Vandløbet har en stor vandføring, og flere søer løber til åen. Vandføringen ved Løvel Bro er målt til 4600 l/s, mens den ved udløbet i Hjarbæk Fjord, ca. 10 km nedstrøms, er påvirket af stuvning fra Hjarbæk Fjord. Regulativet fastlægger vandføringsevnen som defineres ved en QH kurve indtil station 28476 og en teoretisk geometrisk skikkelse ud til fjorden. Opstigende grundvand menes at være en væsentlig faktor for naturen i hele ådalen.

Den økologiske tilstand for Skals Å er på strækningen i området karakteriseret som god, sammensat af god økologisk tilstand for smådyr, ukendt tilstand for fisk og for makrofyter.

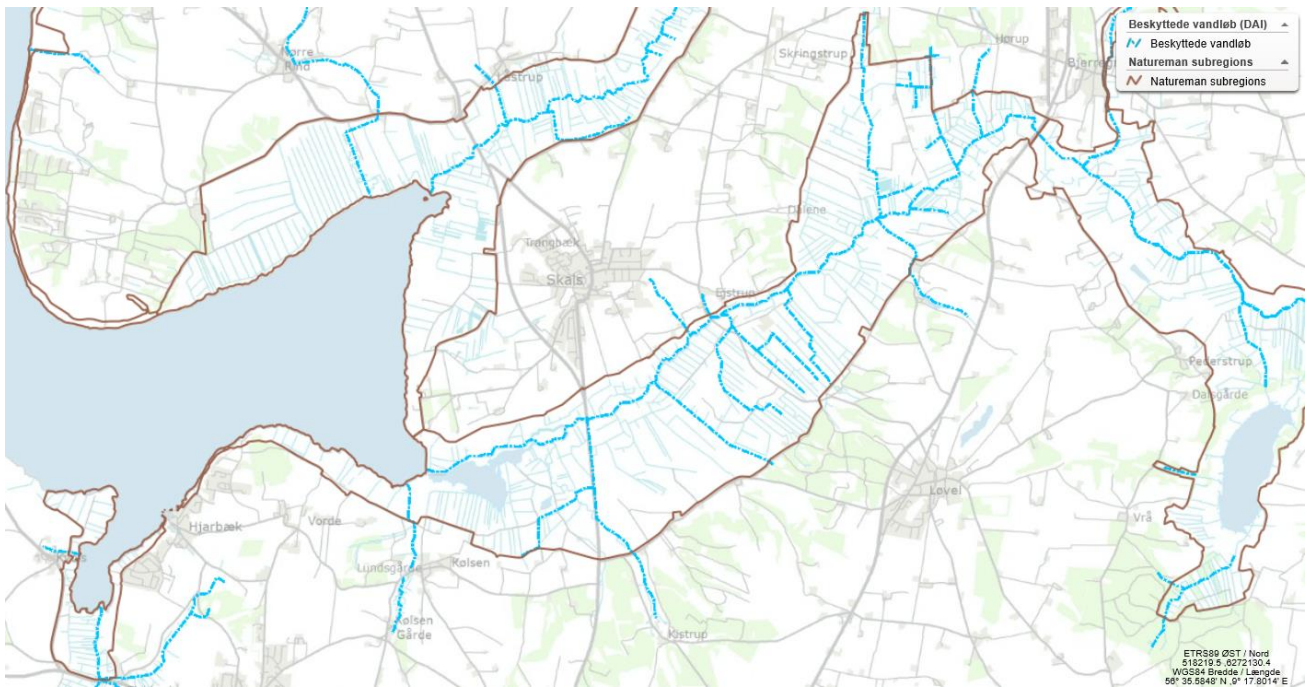
Hovedvandløbet Fiskbæk Å hører ligeledes til hovedvandopland 1.2 Limfjorden og er et offentligt, beskyttet vandløb. Vandløbet er type 2 (mellem vandløb), med en bredde på mellem 2 - 10 meter og et fald der varierer fra 0,1 – 1,2 promille. Vandløbet er omfattet af et regulativ fra 1996 (Viborg Amt). Revisionen af regulativet vil ligesom regulativet for Skals Å afhænge af en politisk beslutning om at påbegynde denne. Der vil blive foretaget en opmåling af vandløbet i den nærmeste fremtid, når det besluttet at påbegynde regulativrevisionen eller vandløbet skal kontrolopmåles. Regulativet fastlægger vandføringsevnen som defineres ved en teoretisk geometrisk skikkelse.

Den økologiske tilstand for Fiskbæk Å er på strækningen i området karakteriseret som moderat, sammensat af ukendt økologisk tilstand for smådyr for fisk og for makrofyter.

I statens vandområdeplaner er der ikke udpeget indsatser i hovedvandløbene Skals Å og Fiskbæk Å. Sidevandløbet Fiskbæk Møllebæk er udpeget til restaurering ved udlægning af groft materiale og plantning af træer. Kølsen Møllebæk, der løber til Hjarbæk Fjord, er udpeget til restaurering ved udlægning af groft materiale.

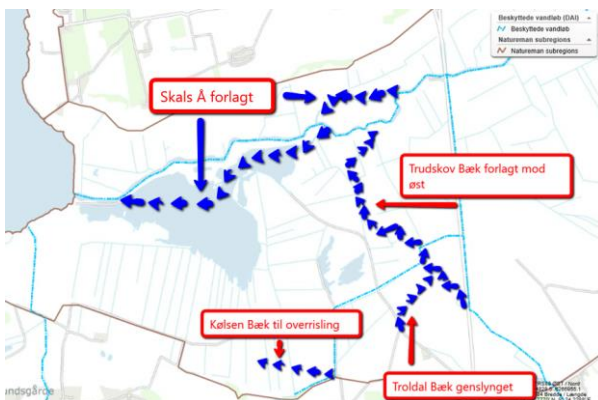
Forholdene i begge de to fiskerige åer har stor bevågenhed fra lystfiskerne (Viborg Sportsfiskerforening).

I begge de to flade ådale er der en del tilløb til de to åer af mindre vandløb og et meget stort antal retlinede drængrøfter. Se kort herunder og bilag.

Figur 5: Vandløb og grøfter indtegnet med blå – NB: Se for delområde Skals Å Vest herunder.

Delområde Skals Vest:

Figur 5a: Vandløb og grøfter i Skals Å Vest indtegnet med blå.

Inden for delområde Skals Å Vest blev der i forbindelse med gennemførelsen af vådområdeprojekt Skals Å, nedre del i 2016² foretaget reguleringer af Skals Å og to mindre tilløb:

Hovedvandløbet Skals Å blev forlagt to steder: Ca. 200 m vest for Løgstørvej ledtes ca. 25 % af åens vandføring nord på ind i et nyt slyng, hvor åen tidligere havde haft et slyng. Ca. 500 m længere mod vest ledtes ca. 40% af vandføringen ind i et slyng, der ledtes ind i den genskabte fjordarm og via et digegennembrud til Skals Ås oprindelige løb.

Sidevandløbet Trudskov Bæk blev forlagt mod øst fra et retlinet forløb langs Løgstørvej til et slynget løb på 1,4 km gennem engen mod øst. Den mindre Trolddal Bæk blev genslynget på et ca. 150 m stræk. Den lille Kølshøj Bæk blev ledt ud til overrissing – se kort 5a.

Andre forhold:

Subregion N30-7 er i kommuneplanen for Viborg Kommune udpeget som Naturområde³ og Værdifuldt Landskab,⁴ herunder som geologisk interesseområde⁵. I disse områder skal naturværdierne beskyttes, beskyttelses hensynet skal gå forud for andre interesser. Fx kan anlægsarbejder, der forringer de naturmæssige og landskabelige værdier, der ligger til grund for udpegningen, ikke tillades.

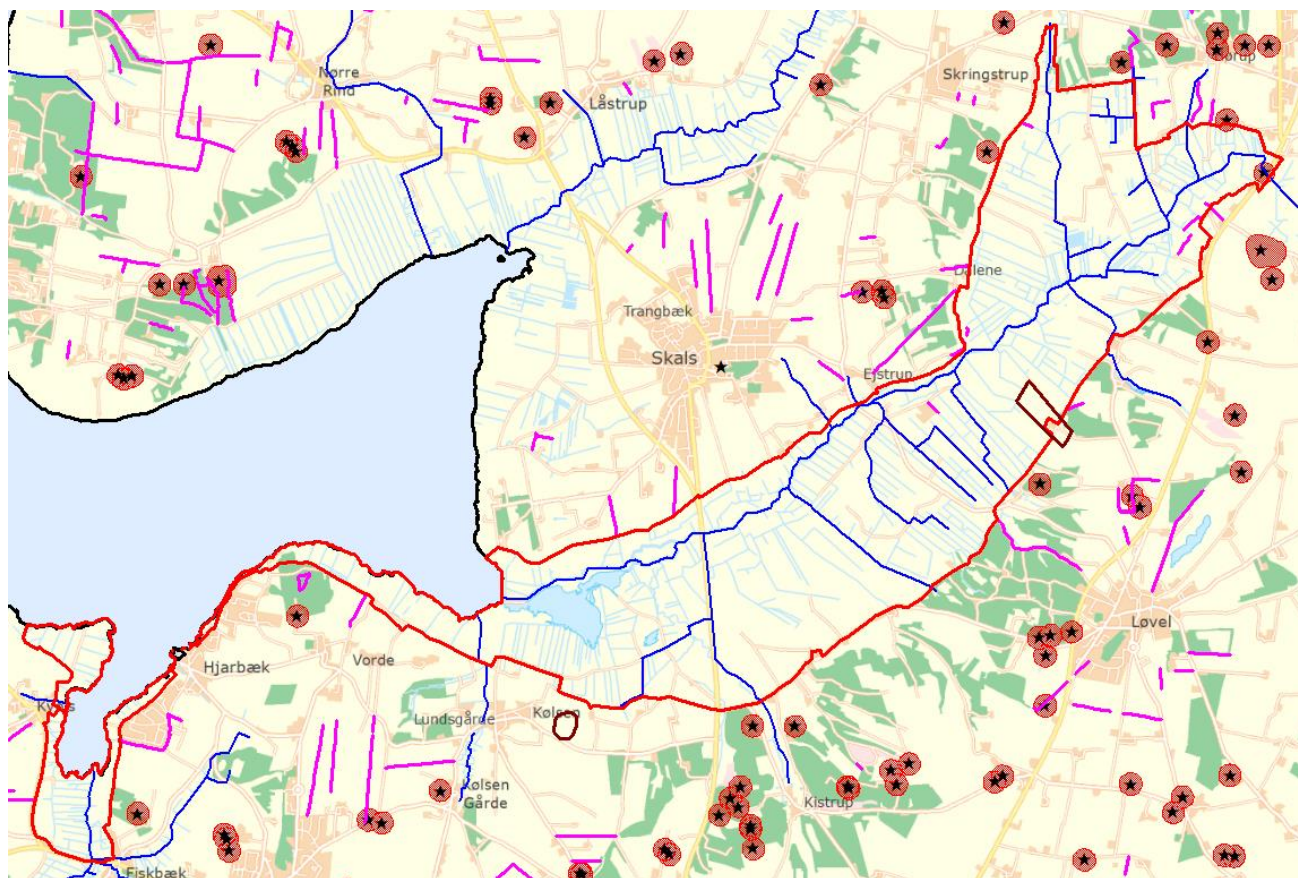
² <https://naturstyrelsen.dk/media/208769/projekt-kort-skals.pdf>

³ <https://viborg.viewer.dkplan.niras.dk/plan/37#/4129>

⁴ <https://viborg.viewer.dkplan.niras.dk/plan/37#/4127>

⁵ <https://viborg.viewer.dkplan.niras.dk/plan/37#/4936>

Inden for N30-7 er der kun få beskyttede sten- og jorddiger og beskyttede fortidsminder, fortrinsvis i udkanten af afgrænsningen. Der er dog et stort kulturarvsareal i Skals Ådal ved Dalbæklund nord for Løvel (en plankevej⁶). Se figur 6.

Figur 6: Beskyttede sten- og jorddiger samt beskyttede fortidsminder: Rød markering: N30-7-områdegrænse. Brun markering: Kulturarvsarealer. Rød stjernemarkering: Beskyttede fortidsminder.

Ådalenes jordbund er fortrinsvis humusjord og grovsandet jord. I delområdet Skals Å vest er der finsandet jord. Der er i Fiskbæk Ådal og i den øvre del af Skals Ådal vest for Løvel Bro stor risiko for okkerudledning (klasse I), men der i den mellemste del ca. mellem Møllevvej og ud langs kysten til Hjarbæk By er middel risiko for okkerudledning (klasse II).

Adgang og publikumsfaciliteter:

Den nationale cykelrute N12 Limfjordsruten, den regionale cykelrute 35 Himmerlandsruten og den nationale vandrerute Hærvejsruten går gennem området ved den gamle jernbanebro over Skals Å ved udløbet i Hjarbæk Fjord. Fjordklyngesamarbejdet har etableret cykel- og vandrestier i kanten af området.

Der er aktuelt et samskabelsesprojekt undervejs i Skals Å Vest – ”Tilgængelighed, faciliteter og formidling – et grønt partnerskab ved Skals Å og Kølsen Enge”. Der er udarbejdet en projektbeskrivelse, og projektet er pt. i fondsansøgningsproces.

Trusler mod områdets naturværdier:

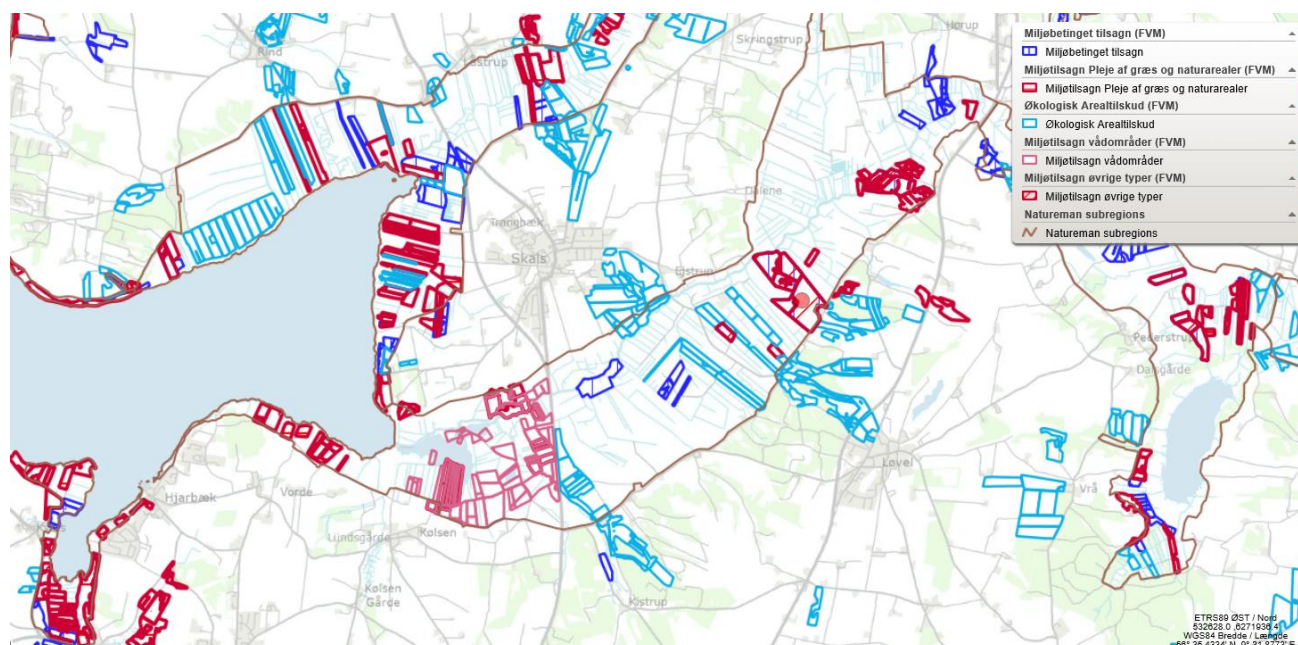
⁶ <http://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Lokalitet/167403/>

I Natura 2000-handleplanen 2016-21 for hele det store Natura 2000-område nr. 30⁷ er det anført, at Viborg Kommune skal arbejde for en hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje af op til 45 ha rigkær og overdrev, men det er ikke nærmere geografisk udpeget, hvor der er behov for indsatser.

I subregionen som helhed er der et stort antal drængrøfter. Tilstanden for naturtypen rigkær i ådalene er især afhængig af graden af dræning og til dels tilgroning med høje urter og til dels vedplanter. For surt overdrev er især tilgroning og derfor manglende pleje en trussel.

Nuværende pleje:

En del enge i Skals Ådal og Fiskbæk Ådal plejes med kreaturgræsning og høslet. Der er givet en del miljøbetingede tilsagn i begge ådale, og der er desuden givet tilskud til ændret afvanding og miljøvenlig drift af græsarealer ved Åstrupvej og Dalbæklund nord for Løvel samt tilskud til 7-20-årig udtagning af agerjord på et areal nord for Møllevej. Der er givet en del miljøtilsagn til pleje af græs- og naturarealer, især omkring Kvols Vig og i delområde Skals Å Vest. Der er i delområde Skals Å Vest givet mange miljøtilsagn til vådområder i vådområdeprojekt Skals Å, nedre del. Der er givet en del økologiske arealtilskud ved Løgstørvej og omkring Møllevej. Der er store områder, især i den mellemste og nordøstligste del, hvor der ikke er givet miljøtilsagn. Mange af disse arealer er fortsat i om drift – se kortet og afsnittet Ejerstruktur.

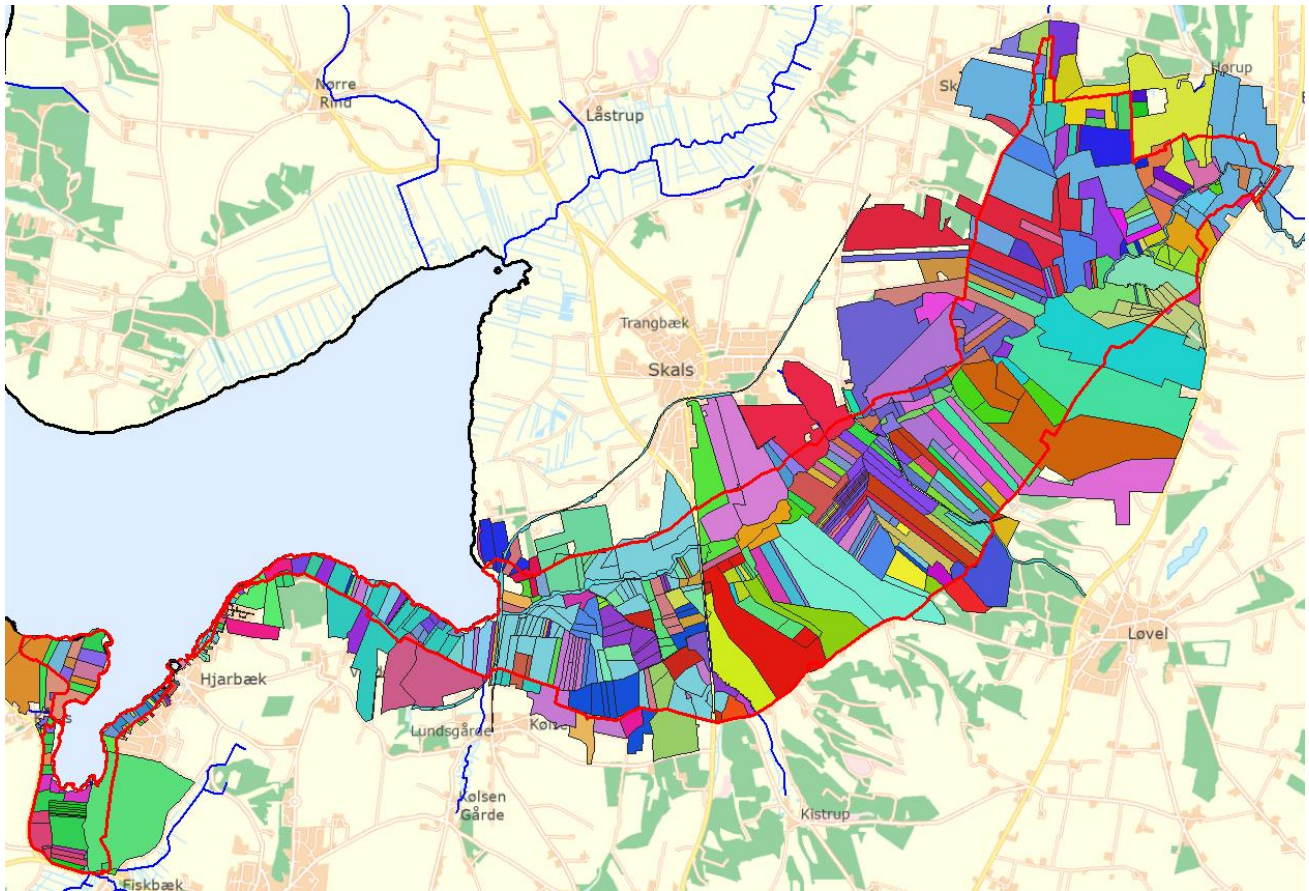
Figur 7: Oversigt over miljøtilsagn

Ca. 5 i de to ådale har i efteråret 2018 søgt om tilskud til sammenbinding af Natura 2000-naturtyper ved permanent ekstensivering af driften og 1 i 2019.

Dette tyder alt i alt på en vis interesse for ekstensivering og afgræsning af arealerne, som dog til en vis grad afhænger af, om der rent faktisk meddeles tilsagn om tilskud.

⁷ http://kommune.viborg.dk/acadre/Dagsorden/Files_1296_6835522/6835522-19-04-2017%20-%20Bilag%2016.07%20Natura%202000-handleplan%202016-2021%20nr%2030%20Lovns%20Bredning%20....pdf

Ejerstruktur:

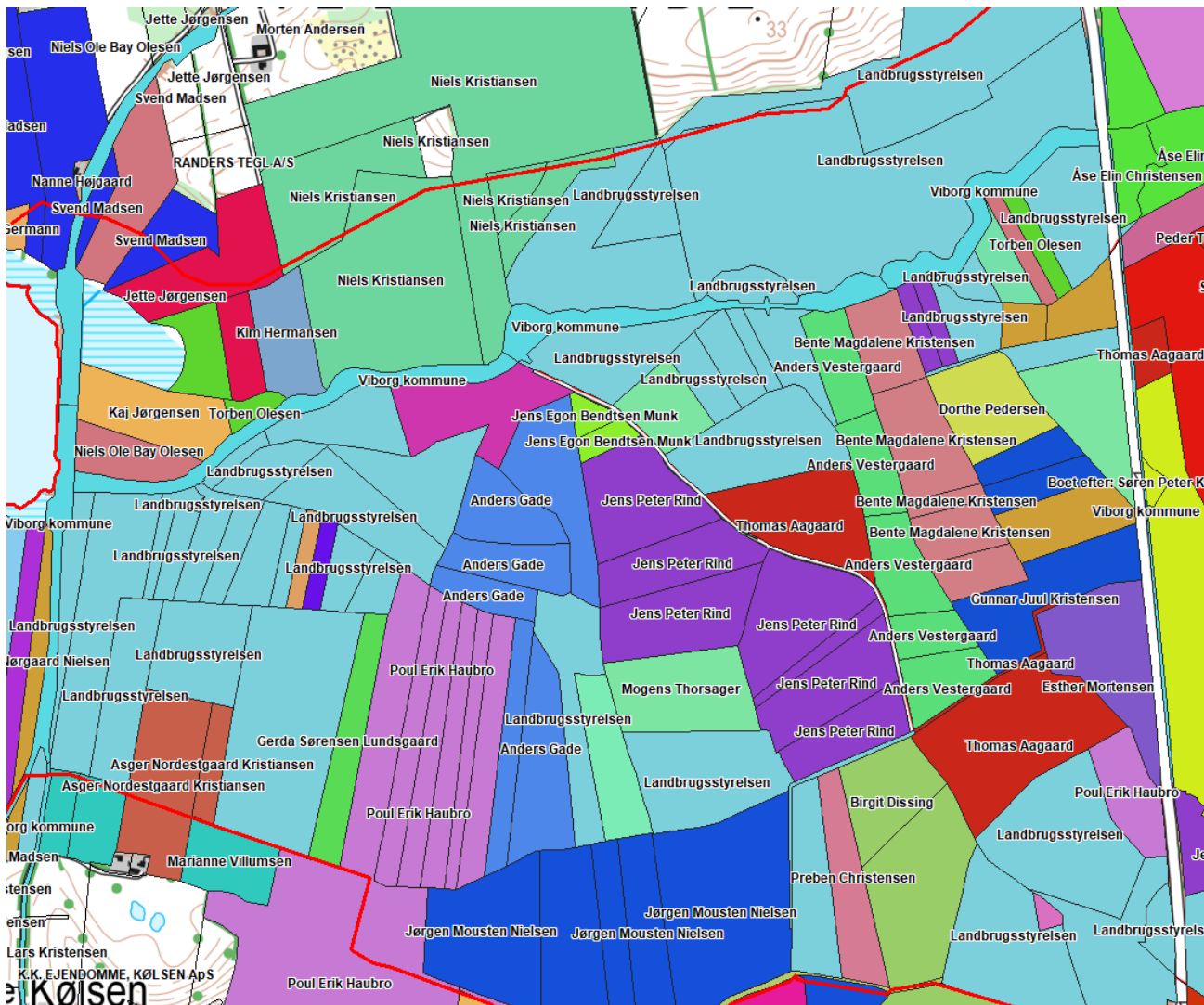

Figur 8: Ejerstruktur i området. Hver lodsejer er markeret med sin egen farve. N2000-afgrænsningen er markeret med rødt.

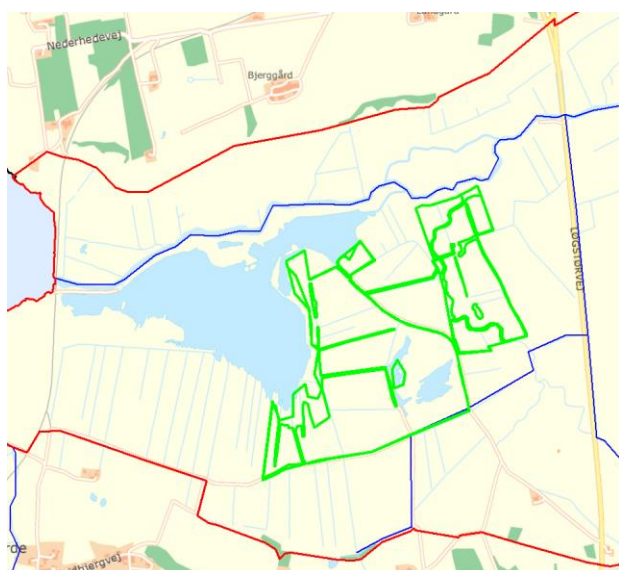
Der er et meget stort antal ejendomme - 240, der har arealer indenfor området se figur 8. Stort set alle har også arealer udenfor ådalen og N2000-området. Flere af jordstykkerne er smalle og ligger langt fra ejendommens øvrige arealer, og over halvdelen af lodsejerne har kun 1 lod inden for området. Der er således som udgangspunkt gode muligheder for at sammenlægge driften i større enheder, enten gennem græsningsfællesskaber eller en egentlig jordfordeling.

Delområde Skals Vest:

I vådområdet i delområde Skals Å Vest har der været gennemført en delvis lodsejerundersøgelse. Alene her er der 31 lodsejere, herunder Landbrugsstyrelsen, som pt. fortsat er en stor lodsejer i området som helhed med 48 lodder – se kortet. Landbrugsstyrelsen har hidtil bortforpagtet en del af arealerne.

Figur 8a: Ejerstruktur i Skals Å Vest: Rød markering: N30-7-områdegrænse.

Figur 9: Afgræsning og biomassehøst Skals Å Vest: Rød markering: N30-7-områdegrænse. Lysegrøn markering: Afgræsningsprojekt og biomassehøst.

9 af disse lodsejerne og forpagtere er blevet kontaktet om eventuel deltagelse i et fælles græsningsprojekt. Dialogen har indtil videre resulteret i, at 7 lodsejere har indsendt ansøgninger om dels fælles græsning, dels afhøstning af biomasse. Der har i 2019 været bevilget tilskud til afhøstning af biomasse på den tørreste del af arealerne. I 2020 forventes der ansøgt om hegning og fælles græsning på alle arealerne. Der forventes to delprojekter – et vestligt på 36,7 ha med fire lodsejere og et østligt på 14 ha med tre lodsejere. Se kortet 9.

Hvis ansøgningerne og projekterne falder heldigt ud, virker det oplagt at bruge projektet som en slags demonstrationsprojekt for at få flere lodsejere i ådalen til at indgå samarbejder om lignende fælles projekter.

Det er her en udfordring, at arealerne i vådområdet kan være særdeles våde, hvilket kan være en udfordring for både biomassehøst og for afgræsning.

Det er ligeledes en udfordring for den videre proces, at ejerforholdene i vådområdet endnu ikke ligger helt fast. En del af arealerne er således udbudt til salg af Landbrugsstyrelsen med frist for købstilbud den 9. januar 2020 ⁸.

Delområde Hjarbæk Sydvest:

I et andet delområde - Hjarbæk Sydvest – fra Hjarbæk By og langs fjorden mod sydvest mod sommerhusområdet ved Hjarbæk - har der i 2019 også været gennemført en delvis lodsejerundersøgelse. Et mindre antal lodsejere er i forbindelse med et lokalt stiprojekt blevet kontaktet om eventuel deltagelse i et fælles græsningsprojekt. Dialogen har resulteret i, at man lokalt vil gå videre med at kontakte yderligere relevante lodsejere, om der er basis for et fælles græsningsprojekt til gavn for områdets store Kildevæld og et stiforløb til gavn for byens borgere og besøgende. Se kort 9.

Figur 9a: Hjarbæk Fjord Sydvest: Potentielt fælles afgræsningsprojekt.

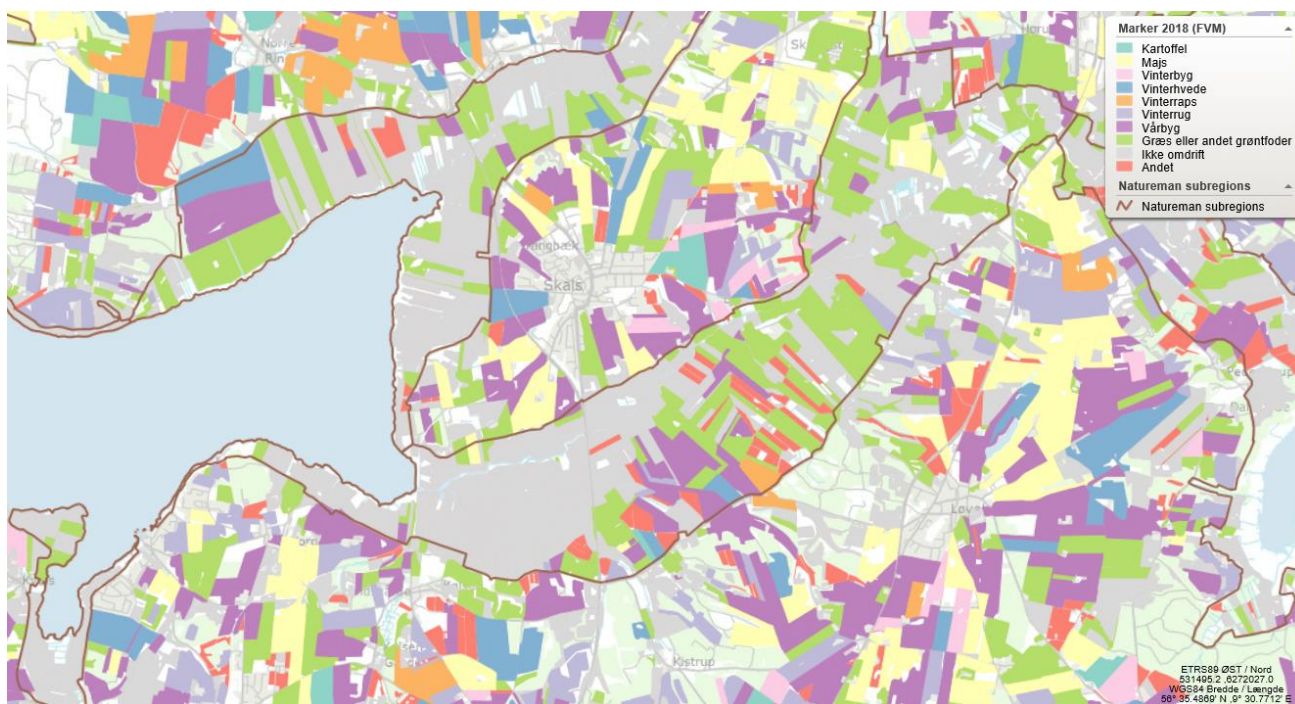
Drift og driftshistorie:

Ifølge det Centrale Husdyrbrugsregister 2018 ligger der en enkelt mellemstor fjerkræfarm i Skals Ådal (15 til 150 DE). Ejendommene umiddelbart rundt om hele området er langt overvejende kvæg-egendomme – et par små (0-15 DE), flest mellemstore (15 til 150 DE) og et par større (over 150 DE). Ved Ejstrup, ved Kvols og ved Nederhede ligger et nogle få mellemstore ejendomme med hovdyr (heste - 15 til 150 DE). Der er ingen svinefarme tæt på området. Der er siden 2014 nedlagt nogle mindre kvægejendomme og nogle mindre ejendomme med svin, men ellers har driftsformerne ikke ændret sig væsentligt siden.

De mange mindre kvægejendomme gør det muligt, at der vil være dyreholdere, der vil være villige til at stille kreaturer til rådighed til afgræsning af nogle af arealerne.

Følgende kort og bilag viser afgrødekoder for markblokke i området (2018).

⁸ <https://lbst.dk/landbrug/arealer-og-ejendomme/landbrugsstyrelsens-arealer/salg-ved-skals-aa-viborg/>

Figur 10: Afgrødekoder for markblokke (2018).

Som det fremgår af figur 10, var store af arealerne i subregionen i 2018, især omkring delområde Skals Å Vest, ikke i almindelig omdrift. Der var dog især omkring Møllevej en del arealer med græs og andet grøntfoder og med vårbyg og med andet. Sammenlignet med 2014 ses det, at arealer med græs og andet grøntfoder er gået ret meget tilbage, mens vårbyg er blevet mere almindeligt. Arealerne umiddelbart op til ådalene er i vid udstrækning i drift, især med vårbyg, men også med vinterafgrøder, samt majs.

Overordnet vision for området:

Subregionen er som helhed kendetegnet ved brede ådale, mange ejendomme med forskelligartet drift og i visse delområder en mindre andel kortlagt natur (kildevæld, rigkær, surt overdrev og hængesæk). Der bør generelt arbejdes hen mod mere naturnære driftsformer, der sikrer og fremmer habitatnaturtyperne. Konkret bør der i de ekstensivt drevne fugtige dele af ådalene således arbejdes videre med, at der etableres demonstrationsprojekter, som kan motivere flere lodsejere til at indgå i samarbejder om ansøgninger om fx fælles græsningsprojekter og/eller høst af biomasse. I de mere tørre mellemste dele af området bør der foretages interensentanalyser med henblik på at afsøge interessen for mere naturnære driftsformer.

Indledende overvejelser vedr. de næste trin:

Interessentundersøgelse:

Der er flere gode indgange til yderligere dialog med lodsejerne i den vestlige del af subregionen: Lodsejergruppen omkring delområdet Skals Å Vest, projektgruppen omkring samskabelsesprojektet *"Tilgængelighed, faciliteter og formidling – et grønt partnerskab ved Skals Å og Kølsen Enge"*, den lokale projektgruppe omkring *"Lokale Udviklingsplaner"* i Skals-området, og den lokale projektgruppe om etablering af græsnings og stiprojekt i Hjarbæk.

I den nordøstlige del skal der findes andre indgange til dialog med lodsejerne.

Der kan gennemføres afgrænset interviewundersøgelse med fokus på:

- Arealer, der drives ekstensivt/intensivt indenfor subregionen, inklusive forpagtninger.

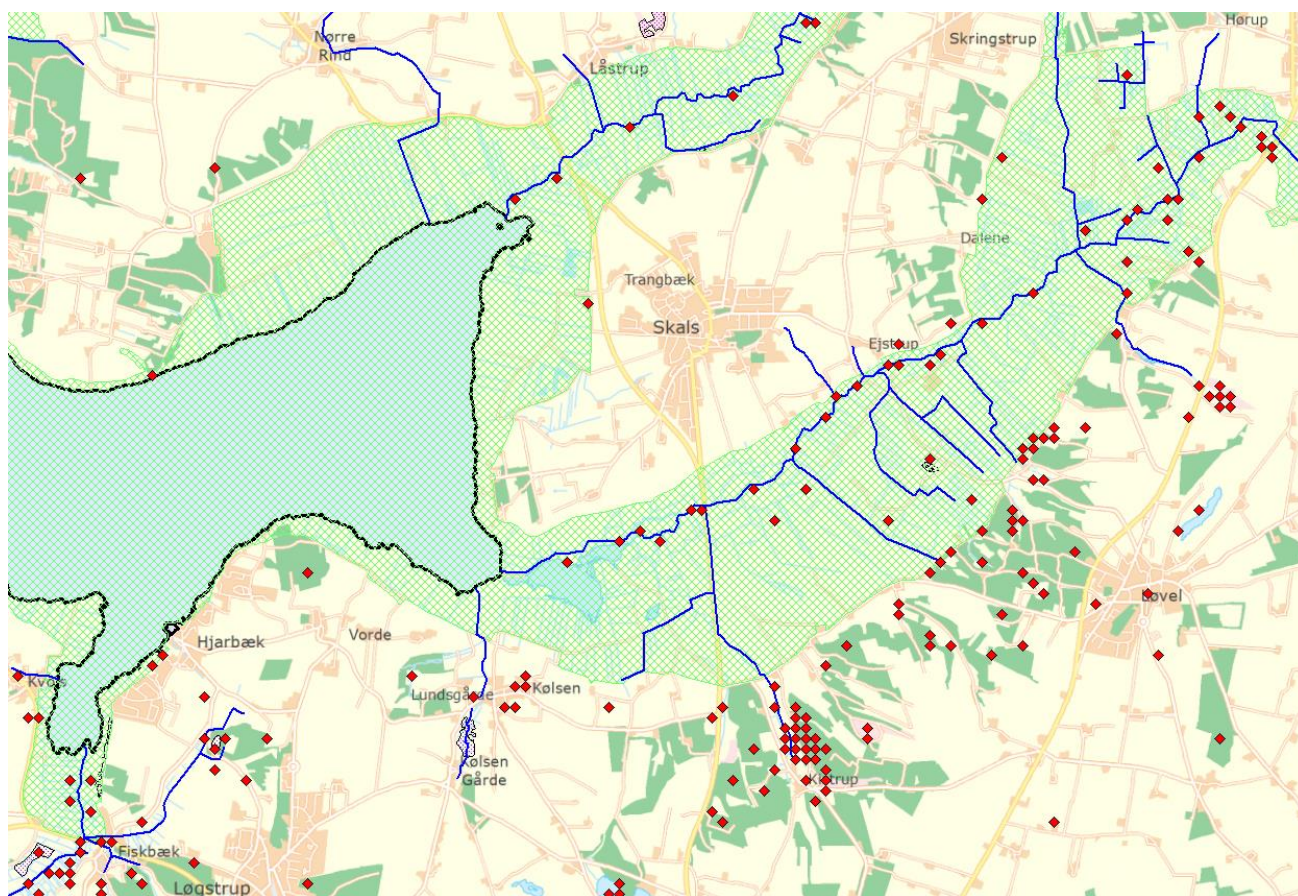
- Driftsformer og indtægtskilder (svin, malkekvæg, andre dyr, planteavl, jagt, naturpleje m.v.).
- Fremtidsplaner for ejendommen.
- Holdning til og ønsker om konkrete aktiviteter (afgræsning, græsningsfaciliteter, rydning, hævet vandstand, særlig indsats målrettet sjældne og sårbare naturtyper/arter, osv.).
- Holdning til eventuelle formidlingstiltag (LIFE-skilt, naturvandring, besøg fra andre ådale).

Botanisk forundersøgelse:

Der er tidligere registreret interessant flora i området. Se nedenstående kort, hvor en rød plet markerer et fund i Viborg Amts registreringer (fra 1980 til 2001).

Der er især tale om arter knyttet til Skals Å og dens kantevegetation, fx Brudelys, Pilblad og arter af Vandaks. Der er dog især i den nordøstlige ende også spredte, især ældre fund og forekomster af arter knyttet til kildevæld, rigkær og overdrev som Gul Stenbræk, Engblomme, Leverurt og Maj- og Plettet Gøgeurt.

Registreringen kan bruges som afsæt for at vurdere, hvor der eventuelt er rester af den tidligere flora karakteristisk for kildevæld, rigkær og overdrev, som der kan arbejdes på at fremme naturtyperne for.

Figur 11: Artsfund 1980 - 2001

På baggrund af data fra NOVANA, Amtets registrering, lodsejerinteressen og supplerende registreringer kan det analyseres nærmere, hvilke tiltag der skal til og er mulige at gennemføre for at fremme en udvikling mod og/eller fastholdelse af gunstig bevaringsstatus i de enkelte rigkær, kildevæld og overdrevsarealer, herunder mulighederne for udvidelse og sammenbinding af forekomsterne.

I første omgang afsættes tre feltdage til supplerende registreringer, samt to dage til vurderinger.

Hydrologisk forundersøgelse:

Der er mange grøfter i området, som kan være trusler mod kildevæld og rigkær. Det kan være en fordel ændre hydrologien omkring dem, så bevaringsstatus for naturtyperne fremmes og fastholdes. Afhængig af, hvor stort behovet vurderes at være, kan der gennemføres en hydrologisk forundersøgelse af mulighederne de pågældende steder. Undersøgelsen kan både omfatte model-beregninger og vurderinger i felten.

Der afsættes to feltdage, to analyse-dage samt en konsulentydelse til opgaven.

Relevante aktioner

Følgende aktioner i NATUREMAN vurderes umiddelbart at være relevante for projektområdet:

A1: Forundersøgelser, interessekortlægning samt forberedelse af udbud

A2: Udarbejdelse af ansøgninger

C1: Etablering af afgræsning

C3: Etablering af hensigtsmæssig hydrologi

C6: Jordfordeling

C9: Afsætning af kød fra naturpleje

D1: Monitering af udvalgte habitatnaturtyper- og arter

E2: Information og formidling

E3: Kapacitetsopbygning

E5: Naturpleje som driftsgren

Bilag:

Oversigtskort

Habitat-natur (seneste kortlægning)

Udpeget § 3-natur

Vandløb og grøfter i området

Ejerstruktur

Miljøtilsagn

Afgrødekoder

Bilag:

